

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
BCC-12571	18-10-2019

СТ А Н О В И Щ Е

Уважаеми колеги,

На 27.09.2019 г. в Народното събрание на Република България бе гласуван на първо четене законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, № 902-01-049, внесен от Министерския съвет на 20.09.2019 г. Този законопроект включваше предложения за промени в досега действащия Закон за съдебната власт в следните основни направления :

- промяна в начина на атестиране на магистратите като в съдилищата се създават помощни атестационни комисии с предвидени условия и ред за избор на техните членове, прецизиране правомощията на действащите магистрати в състава на комисиите по атестирането и конкурсите;
- редуциране на атестирането на магистратите като видовете атестации се ограничават до такива за несменяемост, периодични и извънредни;
- прецизиране на процедурите за разглеждане на заявленията срещу нарушаване правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок и конкретизиране правомощията на Инспектората към ВСС в т.ч. и във връзка с основанията за отхвърляне на заявленията като неоснователни;
- промяна в изискванията към кандидатите за младши магистрати и конкретно -отпадане на това за предоставяне препоръки от юристи, касаещи досегашната им дейност;
- подобряване правната уредба относно производството по проверка на имуществените декларации на магистратите ;
- разширяване кръга от лицата, които могат да бъдат избирани за главен инспектор и инспектори в Инспектората към ВСС;
- усъвършенстване на разпоредбите, свързани с дисциплинарното производство, с въвеждане на ясни критерии за определяне на дисциплинарните наказания, прецизиране на разпоредбите относно сроковете за разглеждане и произнасяне на съответните органи и давностните срокове.

Така предложения законопроект е резултат от дейността на работна група,сформирана в МП и за неговото изработване е била уведомена Европейската комисия. В изпълнение на правомощията си по чл. 30,ал.2,т.13 ЗСВ , на свое заседание от 26.09.2019 г.,Пленумът на ВСС проведе дебат и изрази становище по него.

По така предложения законопроект на 27.09.2019 г.беше проведено първо гласуване в Народното събрание. След първото гласуване на законопроекта в деловодството на Народното събрания са постъпили редица нови предложения за изменение на Закона за съдебната власт:

- С предложение вх. №954-04-161/04.10.2019 г., на група народни представители, се предлага създаване на нов пар.1 в ЗИДЗСВ за изменение на чл. 28 от Закона за съдебната власт, с което се дава възможност на изборните членове на ВСС, след предсрочно прекратяване на мандата им или неговото изтичане, да заемат и по- висока от заеманата преди избора длъжност в органите на съдебната власт;

- С предложение вх. №954-04-162/04.10.2019 на двама народни представители се предлага създаване на нов пар.1в ЗИДЗСВ за изменение в чл. 29,ал.2 ЗСВ, като след думите"чл. 224" се поставя запетая и се добавя „чл.225“;

- С предложение вх. №954-04-10.2019 на двама народни представители се предлага създаване на нов пар.1а за изменение на чл.18,ал.1,т.9 ЗСВ като след думите „ административен ръководител на орган на съдебната власт“ се добавят думите „избиран от съответната колегия на която е член“.

С първото предложение освен предвидения до сега кариерен бонус, който даваше възможност на изборния член на ВСС след приключване на мандата да заема друга равна по степен длъжност в органите на съдебната власт /по негов избор/, се добавя още един - да може да заема по – висока от заеманата преди избора длъжност / също по негов избор/.

С второто предложение за изменение на ЗСВ изборните членове на ВСС се приравняват на действащите съдии, прокурори и следователи с повече от 10 години стаж, в правото им при освобождаване от длъжност да получат еднократно парично обезщетение в размер на толкова brutни месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат в органите на

съдебната власт , но не повече от 20 ,на базата на получаваното от тях възнаграждение в качеството им на изборни членове на ВСС като времето, през което са заемали тази длъжност се счита за време прекарано на длъжност , съдия, прокурор или следовател.

С третото предложение на практика се дава възможност изборен член на ВСС да е съпруг, роднина по права линия , по съребрена линия до четвърта степен , по сватовство до трета степен вкл. или във фактическо съжителство , с административен ръководител на орган на съдебната власт, стига той да е избран от колегията на ВСС, на която не е член.Тоест не би имало пречка, ако изборният член на ВСС е в състава на съдийска колегия, неговата съпруга, баща или дете и пр. да бъдат избирани за административни ръководители в прокуратурата или следствието от Прокурорска колегия и обратното .

Съгласно чл. 84,ал.2, изр.2-ро от Правилника за работата и дейността на Народното събрание, предложенията, направени след първото гласуване на внесеня законопроект , които противоречат на принципите и обхвата на гласувания на първо четене законопроект , **не се обсъждат и не се гласуват.**

Очевидно е , че посочените по - горе предложения за изменение на ЗСВ ,постъпили след първото гласуване на законопроекта излизат извън обхвата на внесения такъв. С оглед на това, тяхното разглеждане и гласуване би било в противоречие с цитираната разпоредба и би довело до заобикаляне на Закона за нормативните актове . На практика с тях се урежда за пръв път правна материя, която не е била предмет на първоначалния законопроект и с оглед на това, предложенията не са преминали през задължителната предварителна оценка на въздействието и обществени консултации /обсъждане/ съгласно изискването на чл. 18а от Закона за нормативните актове, процедури, които са детайлно разписани в глава втора и трета от този закон.*Съгласно чл.20 ЗНА предварителната оценка на въздействието е частична и цялостна .Извършването на частична предварителна оценка на въздействието предхожда изработването на всеки проект на закон, кодекс и подзаконов нормативен акт на МС като по преценка на съставителя на проекта , може да се извърши и цялостна предварителна оценка на въздействието. В чл. 26 от ЗНА изрично е посочено, че изработване на проект на нормативен акт се извършва при*

зачитане на принципите на необходимост, обоснованост, предвидимост, откритост. Като в тази връзка подробно е регламентиран реда за провеждането на обществените консултации.

Уважаеми колеги, повдигам този въпрос и считам, че следва да вземем отношение по него не само заради юридическа прецизност и необходимостта от спазването на закона, но и заради това, че направените предложения касаят **нашия собствен статут**. Неговото премълчаване, по мое убеждение, ще създаде впечатление в обществото и преди всичко сред съдиите, които представляваме, впечатлението, че приемаме предлаганите ни кариерни и финансови бонуси, както и създаването на предпоставки за „роднински назначения“, макар и изборът на съответния административен ръководител, да не се осъществява от колегията, на която сме членове. Тоест въпросът има освен юридическа и **морална страна**. Дълбоко съм убедена, че управлението на съдебната система, което е наше правомощие по закон, не съставлява единствено отговорност за решаването на кадровите и общите организационни въпроси на системата, но и отговорност за „състоянието на духа“, в тази система, за мотивацията на съдиите да осъществяват своята правораздавателна дейност. А това състояние и мотивация се определя и от обстоятелството дали съдиите се чувстват справедливо поставени спрямо своите представители в органа на управление на съдебната власт.

С оглед на това считам, че в съответствие с тези законови правомощия е да изразим нашата позиция по направените между първо и второ четене на ЗИД на ЗСВ предложения, която да бъде изпратена до председателя на Правната комисия на Народното събрание г-жа Анна Александрова. Да посочим, че съгласно чл. 84, ал. 2, изр. 2-ро от Правилника за работата и дейността на Народното събрание, същите не следва да бъдат обсъждани и гласувани, а „по същество“ да заявим, че предложените промени са в противоречие съответно:

- с конкурсното начало като основен принцип за кариерно развитие на магистратите;
- с гратификационния характер на обезщетението по чл. 225 ЗСВ, което по дефиниция представлява „благодарност“, „награда“ за точно определен труд - в случая този на съдия, прокурор или следовател, предвид особеностите на този труд.

- с гаранциите за вземане на обективни и безпристрастни решения от колегиите при избор на административни ръководители, израз на които е нормата за несъвместимост по чл.18,ал.1,т.9 ЗСВ в настоящата й редакция.

ВСС.

Олга Керелска - избран член на